

SELVITYS SOSIAALITOIMEN SIIRTÄMISESTÄ KUNTAYHTYMÄLLE

Khall 01.12.2020 § 277

Pelkosenniemen (kh 31.3.2020 § 65) ja Savukosken kunnat ovat keväällä 2020 esittäneet Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän hallitukselle, että se teettää selvityksen sosiaalitoimen siirtämisestä peruskunnilta kuntayhtymälle. Pelkosenniemen kunta on lisäksi esittänyt (kh 4.6.2020 § 137) lausuntonaan kosken kuntayhtymän toiminta- ja talousarvion laadintaa, että selvitys tehdään siten, että sen vaikutukset voidaan ottaa huomioon vuoden 2021 talousarviota ja vuosien 2022 - 2023 taloussuunnitelmaa laadittaessa.

Ehdotus selvityksen teettämisestä perustui kuntien ja kuntayhtymän yhteistyön kehittämistä koskeviin neuvotteluihin. Neuvotteluissa todettiin, että työvoiman saannin ja liikkuvuuden sekä muiden synergiaetujen toteutuminen käytännössä edellyttää sitä, että sosiaali- ja terveystalouden henkilökunta on jatkossa yhden organisaation palveluksessa ja työnjohdon alaisuudessa. Tämä edellyttää sitä, että kuntien sosiaalitoimet siirretään kuntayhtymään.

Kuntayhtymä on teettänyt Perlacon Oy:llä konsulttiselvityksen jäsenkuntienterveys- ja sosiaalipalvelujen yhdistämisestä saatavista hyödyistä. Selvityksessä käytettiin vuoden 2017 - 2019 vertailulukuja molemmista kunnista. Selvityksen tekemiseen on Pelkosenniemeltä osallistunut sosiaalijohtaja.

Tämän hetkisten tietojen mukaan valtakunnallinen sote on tulossa 1.1.2023, jolloin kuntien sosiaali- ja terveystaloudet siirtyvät maakunnille.

Perlacon Oy on esitellyt selvitystyön tulokset 24.9.2020 kuntien ja kuntayhtymän johtaville luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Kuntayhtymä on käsitellyt asiaa 30.9. ja 21.10., jolloin yhtymähallitus on päättänyt seuraavaa:

1. totesi selvitystyön päättyneeksi,
2. tiedottaa jäsenkunnille selvitystyön tulokset ja
3. esittää jäsenkuntien valtuustoille, että ne tekevät päätöksen mahdollisesta sosiaalipalvelujen siirtämisestä Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymälle.

Selvitys on esitelty kuntien valtuustoille ja johtaville viranhaltijoille 24.11.2020, jolloin oli järjestetty mahdollisuus myös kuntien keskinäiseen keskusteluun asiasta.

Perlaconin selvityksestä ilmenee, että Perlaconin selvityksessä on

tarkasteltu kolmea eri vaihtoehtoa:

- 1.Toiminta jatkuu nykyisellään.
- 2.Palvelurakenteen keventäminen
- 3.Sosiaali- ja terveystalouksien yhdistäminen

Pelkosenniemen-Savukosken Kansanterveysyhtiön kuntayhtymään

Selvityksessä on huomioitu eri tekijöitä, kuten Pelkosenniemen ja Savukosken väestömuutos ja ikääntyminen sekä niistä johtuva palvelutarpeen muutos sekä tiedossa olevat lainsäädännön muutokset esimerkiksi henkilöstömitoitukseen.

Selvitys osoittaa, että palvelutarpeen kasvu lisää kustannuksia 557 000 euroa koko alueella vuoden 2019 tasosta vuoteen 2023 mennessä, mikäli toiminta jatkuu ennallaan. Kustannusten nousupaineessa on kuntakohtaisia eroja. Sosiaali- ja terveystalouksien yhdistämisellä on selvityksen mukaan mahdollista saavuttaa 173 000 euron säästö. Johtopäätöksenä esitetään, että sosiaalipalvelujen yhdistäminen tuo ennen kaikkea merkittäviä toiminnallisia hyötyjä mahdollistamalla henkilöstön joustavamman käytön, työn suunnittelun helpottumisen sekä kotihoidon ja kotisairaaloiminnan vahvistamisen.

Selvityksessä arvioidaan Pelkosenniemen ja Savukosken sosiaalipalveluiden yhdistämistä ja liittämistä perusterveydenhuollon palveluihin myös näköpiirissä olevan valtakunnallisen sote-uudistuksen kannalta. Selvitettävien palvelujen yhdistäminen on soteuudistuksen päätavoitteiden mukaista.

Vaikka 1.1.2023 voimaan astuvaksi suunnitellun sote-uudistuksen lainsäädännölliset reunaviivat ovat vielä kesken, on rahoitukseen ennakoitu tulevan vastaavanlainen niin kutsuttu keinulautamalli kuin aikaisempaan sote-maakuntauudistukseen oli valmisteltu. Se tarkoittaa käytännössä, että kunnan on mahdollista vaikuttaa omiin valtionosuuksiinsa alentamalla nykyisiä sote-kustannuksiaan. Eli mikäli Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia kyettäisiin alentamaan ennen sote-uudistuksen voimaan astumista, nousisivat valtionosuudet nykytasosta 1.1.2023 alkaen.

Esityslistan liitteenä on selvitys kuntien sosiaalitoimien siirtämisestä kuntayhtymään / Perlacon Oy (24.11.2020).

Lisätiedot/valmistelija: Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen, p. 040 157 7045

Kunnanjohtajan esitys: Kunnanhallitus päättää
1) merkitä selvityksen tiedoksi
2) lähettää selvityksen edelleen valtuustolle tiedoksi ja huomioon otettavaksi päätettäessä kunnan ja kuntayhtymän talousarvioista

2021

Käsittely: Kokoustauko ajalla 18.44-19.00.

Antti Oikarinen esitti, että kunnanjohtajan esitys hyväksytään sillä lisäyksellä, että valtuustolle esitetään, että tehdään sote-integraatio, vuodeosasto säilytetään 8 -paikkaisena, ja loput paikat muutetaan tehostetuiksi palvelukotipaikoiksi ja että talousarvioon 2021 lisätään määräraha organisaatiouudistuksen tekemiseen.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti Oikarisen esityksen päättäen

- 1) merkitä selvityksen tiedoksi
- 2) lähettää selvityksen edelleen valtuustolle tiedoksi ja huomioon otettavaksi päätettäessä kunnan ja kuntayhtymän talousarvioista 2021
- 3) esittää valtuustolle, että tehdään sote-integraatio, vuodeosasto säilytetään 8 -paikkaisena, ja loput paikat muutetaan tehostetuiksi palvelukotipaikoiksi ja että talousarvioon 2021 lisätään määräraha organisaatiouudistuksen tekemiseen.

Tiedoksi: Valtuuston esityslistalle 15.12.

Muutoksenhaku: Päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee kuntalain 136 §:n mukaista valmistelua ja täytäntöönpanoa.